

кількості бірж та концентрацією обсягів лише на декількох фінансових інструментах. Однак, дані свідчать, що це здебільшого є позитивними чинниками. Конкурентна боротьба організаторів торгів цінними паперами змушує ще більше універсифікувати свою діяльність та розширяти коло послуг, застосовувати новітні технології та методи електронної торгівлі. Саме ці фактори і слугують в подальшому двигунами розвитку бірж.

Література:

1. Яцюк Г. В. Модернізація торгівельної інфраструктури ринку цінних паперів. *Фінансова інфраструктура України: проблеми та напрямки розвитку*: зб. тез всеукр. наук.-практ. конф. К. : Криниця. 2013. С. 170 – 172.
2. Краснова І. В. Фондовий ринок в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка та управління національним господарством*. 2017. С. 129–134.
3. Річний звіт НКЦПФР 2017-2019 рр. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. веб-сайт : URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>.

МІКРОФІНАНСОВІ УСТАНОВИ В УКРАЇНІ : ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НОВАЦІЇ ЛОМБАРДІВ

*Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Шуленова А.Г., студентка гр.ЕА-11
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Іноді для вирішення виниклих життєвих ситуацій людина потребує залучення додаткових коштів - позики. Для цього він може взяти кредит «до зарплати», звернутися до знайомих, в банк або ломбард. Це установи, де швидко і без зайвої паперової тяганини можна отримати грошові кошти, стали популярними ще кілька століть тому.

Отже, ломбард - це фінансова установа, яка видає короткострокові позики під заставу майна. Гроші можна отримати швидко, без зайвої паперової тяганини, приймають ломбарди і техніку, і прикраси, і предмети одягу, і автомобілі. Серед недоліків ломбардів - високі процентні ставки, невелика тривалість позики, внаслідок чого вартість заставної речі істотно зменшується.

Історичним засновником та покровителем ломбардної справи вважають французького ченця Бернардина Фельтрського, який жив в 15-му столітті. Саме він відкрив каси взаємодопомоги в різних населених пунктах Італії, які і вважають попередниками ломбардних підприємств. Деяко пізніше, у 1618 році в Брюсселі були відкриті двері Будинку Ломбарді, що і стало початком появи інших фінансових установ, що надавали можливість отримувати кредитні кошти під заставу цінних речей. Так, у 1492 році королева Кастилії Ізабелла I заклала в ломбард власну діамантову корону, щоб фінансувати експедицію Христофора Колумба до Америки. У 19-му столітті в Європі ломбарди стали користуватися популярністю серед робітників. У той час існували так звані

«взуттєві» ломбарди - клієнти здавали в них в якості застави парадні черевики. До наступних вихідних вони були їм не потрібні, тому викупували взуття тільки в п'ятницю, після чого робочі відправлялися на танці.

Повертаючись до сьогодні, слід констатувати, що 80% сучасних застав в ломбардах - це золото (і найчастіше кільця, браслети, ланцюжки), і 85% клієнтів викупувають закладені речі.

Для здійснення діяльності ломбард повинен отримати ліцензію. З 1 липня 2020 року діяльність ломбардів регулює НБУ [1].

Серед найважливіших переваг ломбардів слід зазначити високу швидкість оформлення кредиту (3-5 хвилин), необхідність наявності тільки паспорту або іншого документу, що підтверджує особу; автоматизовану оцінку предметів застави; можливість отримання необхідних коштів готівкою, а в багатьох ломбардах - також на карту будь-якого банку України.

Всупереч поширеній думці, що в ломбард приходять після відмови в банківському кредиті, насправді, це різні види кредитування, і у ломбардах відсоткова ставка вища, ніж в банках, але нижча, ніж у мікрофінансових організаціях і становить до 210% в рік.

В основному відділення ломбардів обладнані камерами відеоспостереження, броньованими вікнами і дверима, а також кімнатами індивідуального обслуговування клієнтів. Також багато мереж ломбардів впроваджують інновації в обслуговуванні клієнтів, наприклад, пропонують отримати кредит на карту, отримати кешбек і т.д., в них є відділи інновацій, які займаються розробкою і впровадженням сучасних клієнтських сервісів. Так, у окремих відділеннях ломбардів встановлено рідери, що зчитують дані магнітної смуги карти користувача, а компанія працює над встановленням більш сучасних пристроїв з підтримкою NFC технології.

У 2011 році в мережі була проведена перша безготівкова операція. З тих пір, слідуючи всесвітньому тренду переходу на cashless, мережа найбільш прогресивних ломбардів впроваджує рішення, що дозволяють клієнтам отримувати кредит на карту прямо у відділенні з cashback 5% від кожної погашеної суми, яка повертаються клієнтові, а накопичені бонуси він може вивести на свою карту, використовувати для погашення кредиту або для збільшення суми кредиту. За оцінками компанії, кількість безготівкових платежів за рік зросла на 350%, за цей час було скоєно 30454 безготівкових операцій.

Крім можливості отримати кредит на карту в відділенні, клієнт може погашати позику віддалено, а також в особистому кабінеті на сайті запитувати добір кредиту.

Серед популярних та зручних засобів активно впроваджується мобільний ломбард. В такому випадку ломбард пропонує клієнтам замовити виїзд експерта на будинок. Для цього необхідно заповнити заявку на сайті, вказати предмет застави, дізнатися орієнтовну суму кредиту. Після чого експерт компанії приїде у зручний час і місце, оформить договір і видасть готівку. А предмет застави доставить до найближчого відділення мережі.

Окремі ломбарди спільно зі страховими компаніями запропонували своїм клієнтам оформлення страховки за накопичені бонуси. Нові клієнти, зокрема, отримують 2000 вітальних бонусів, які можуть обміняти на пакет страхування життя і здоров'я на рік. Також вивчається можливість розширення спектра фінансових послуг, що надаються клієнтам, зокрема, це стосується можливості впровадження обміну валют в відділеннях.

В рамках Закону [1] в Україні з 1 липня 2020 року регулювання діяльності ломбардів перейшло до Національного банку України.

Регулятор планує змінити регулювання діяльності цих фінансових установ, зокрема, можливе введення ломбардного квитка, де для клієнта в стислій і доступній формі будуть викладені всі умови договору. Також ломбардам може бути надана можливість здійснювати готівковий обмін валют і переказ коштів без відкриття рахунків.

Література:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 вересня 2019 року № 79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>.

ІНСТИТУЦІЙНІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО ФІНАНСУВАННЯ МСП

*Внукова Н.М., д.е.н., професор
Харківський національний економічний університет ім. С.Кузнеця,
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ*

Актуальність дослідження. Розвиток підприємницької діяльності вимагає збільшення уваги до піднесення інституційних умов та розширення доступу до фінансування. Прийняття різних регіональних програм [1] в умовах децентралізації сприятиме посиленню цих складових розвитку.

Виклад. Ще 2008 року в дисертаційному дослідженні М.В.Заплатинський [2] розробив модель впливу на економічний розвиток підприємництва в регіоні, де визначив основні інститути та, зокрема, підкреслив пріоритетність збільшення доступу до фінансування.

Оскільки сучасний етап розвитку підприємництва не тільки в Україні характеризується наявністю кризових станів, посилюється інтерес до можливостей управління бізнесом в умовах невизначеності та креативного пошуку оптимальних його напрямів [3]. Знову дослідниками підкреслюється важливість стимулювання активності суб'єктів МСП через розширення їх доступу до фінансових та кредитних ресурсів, зокрема через надання часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами (наприклад, сучасна державна програма «Доступні кредити 5-7-9%»), програма часткового відшкодування